

▲ Fotó: Köllő Miklós

Csóka Balázs DLA

felelős szerkesztő

A történelem nem lineáris – mondta néhány éve egy Kós Károly Egyesülés Konferencián Kampis Miklós mesterünk, az Egyesülés egyik alapítója. Gyakran gondolkodom erre a rövid mondatra az elmúlt időszakban. Nagyot fordul körülöttünk a világ, a klímaváltozás és a háború következtében az életünkben állandónak gondolt körülmények változtak meg gyökeresen, és még nem látjuk a folyamatok végét. Egyik oldalról az energiaárak emelkedése, másik oldalról a rekordmértetű aszály és vízhiány olyan jelenségei világunknak, amelyekre az épített környezettel és világunkkal foglalkozóknak is reagálniuk kell.

Ideik harmadik lapszámunkban a mezőgazdasági építészettel vesszük górcső alá. Dénes Eszter vezető tanulmányában átfogó képet és számos javaslatot is kapunk, hogyan lehetne ezen a fontos, méreténél és elhelyezkedésénél fogva a településképpben jelentős nyomot hagyó műfajban eredményeket elérni.

Füzes András dévaványai állattartó épületeiben Kunkovác László ősepitményfotói sejtnek fel, amelyek a tervező által bevallottan fontos inspirációt jelentettek számára. A Körös–Maros Nemzeti Park számára tervezett épületei jó példával bizonyítják az építészeti identitásképző erejét, amelyet a jelek szerint a Nemzeti Park is megértett, hisz együttműködésük folytatódik, készül a telep bővítésének a terve.

Talán az egész ország ismeri a bükkfi füvesembert, Szabó Gyuri bácsit. A lányával készült interjúban a nemrég megnyitott bemutató gyógynövénykertjét és gondolataikat ismerhetjük meg.

A Kocsis Építész Stúdió által tervezett szentendrei, valamint az Ujj Mészáros Krisztina „Az Év balatoni háza” díjjal kitüntetett csopaki lakóháza kapcsán Meggyes Tamás professzor gondolatát járjuk körbe, aki egy ideik díjátadáson tartott beszédében az illeszkedés mellett a beágyazottság fogalmát javasolta használni, vizsgálni. „A beágyazottság lehetővé teszi egy olyan új építészeti esemény megjelenését, ami felvállalja saját másságát, de csak a környezet mint arcukat egészén belül. ... Nincsenek minden esetre alkalmazható módszerek, ami azt jelenti, hogy a beágyazódás önálló építészeti értékrendet képvisel.”

„A közösség akaratából épített ház” sokatmondó cím mögött Makovecz Imre zalaszentlászlói Faluház-építésének, valamint az elmúlt években elkészült bővítésének történetét mutatjuk be. Mindemellett interjút olvashatnak a helyi közösség és az 1985–86-ban lezajlott építkezés két fontos szereplőjével. A interjúból megismerhető építéstörténet ma is példaként szolgálhat minden közösség számára!

Bihari Ádám és dr. Medgyasszay Péter cikkében a vályogépítés francia és németországi gyakorlatát mutatják be, valamint ezek alapján cikkük végén javaslatokat fogalmaznak meg annak érdekében, hogy Magyarországon is szintet léphessen a természetes anyagokon alapuló építéskultúra.

Lapunkat egy kirándulással zárjuk. Kuli László cikkében a mányi Szent Ferenc Tanya-óvodát mutatja be, ahol a gyerekek a vidéki nagymamánál töltött vakációhoz hasonló módon és tartalommal élvezhetik az óvodás éveket. Szabadon, szellemi tartalomra alapozva, igényes és gazdag természeti és épített környezetben, mindannyiunk számára példát állítva, hogy milyen az, amikor valóban a gyerek felelős nevelése az elsődleges. Agrikultúra, közösség, gyógyítás, beágyazottság, nevelés, társadalmi összefogás – közös ügyek... Olyan fogalmak és örök értékek, amelyek egy felfordult világban is támaszt jelentenek. Forgassák hát jókedvvel az újságot!

Lapzárta után érkezett hír, hogy magas színvonalú szakmai munkájáért Magyar Ezüst Érdemkeresztet (polgári tagozat) kitüntetést vehetett át Farkas Miklós magasepítő mérnök, építész, a Kós Károly Egyesülés mestere, Csernyus Lőrinc pedig a Csenger Város díszpolgára címet vehette át. A kitüntetésekhez gratulálunk!

▲ Címlap: Kapuépítmények, Dévaványa. Építész: Füzes András, Fotó: Szántó Tamás

◀ Társasház, Szentendre. Építész: Kocsis Barnabás, Fotó: Kocsis Bence

- 06 Mezőgazdaság és építészet (Dénes Eszter)
Agriculture and Architecture
- 14 Alig-épületek újjáéledése – Állattartó épületek a dévaványai pusztában (Illés Zsuzsanna)
A Revival of Building-Like Structures on the Plains

✘ Vándorokból mesterek | Masters from Itinerants

- 20 Interjú Füzes Andrással (Terdik Bálint) An Interview with András Füzes
- 28 Részek és egész harmóniája – A bükki füvesember gyógynövénykertje
Beszélgetés Lopes-Szabó Zsuzsával (Tóth Péter DLA, Harmath-Gyvetay Enikő)
The Harmony of the Whole and the Parts – An Interview with Zsuzsa Lopes-Szabó
- 28 A több néha pont elég! – Háromlakásos társasház, Szentendre (Erhardt Gábor)
More Is Sometimes What Is Needed!

✘ Makovecz-épületek felújítása és építése Restoring the Buildings of Makovecz

- 42 A közösség akaratából épített ház – A zalaszentlászlói Faluház és Óvoda
(Harmath-Gyvetay Enikő)
A House Built by the Will of the Community – the Village Hall and Kindergarten in Zalaszentlászló
- 48 „Makovecz Imre így képzelte el...” – Beszélgetés a zalaszentlászlói Faluház
megújulása és bővítése kapcsán (Harmath-Gyvetay Enikő)
"This is How Imre Makovecz Imagined It" – a discussion about the renewal and expansion
of the Village Hall in Zalaszentlászló
- 52 Halk szavú példakép – Az Év balatoni lakóháza – 2021 (Eszényi Ákos, Csóka Balázs)
The Revival of a 19th Century Residential Building – The Balaton Home of the Year in 2021
- 58 A vályogépítés helyzete – szakmai körkép 2. rész
– Franciaország, Németország (Bihari Ádám, dr. Medgyasszay Péter)
The Situation of Adobe Architecture – an Overview of the Professional Scene
- 64 Vakáció a nagymamánál (Kuli László)
Holiday at Grandma's

Az ORSZÁGÉPÍTŐ című folyóiratot 1989-ben alapította a Kós Károly Egyesülés, az újság alapító főszerkesztője †Makovecz Imre. Évente négy szám jelenik meg, jellemzően 64 oldalas terjedelemben.

A folyóirat célja, hogy a magyar szerves építészeti gondolkodás különféle területeiről származó eredményekről, a Kárpát-medence építészeti értékéről tudósítson.

A folyóiratot előfizetni a <https://orszagepito.net/elofizetes/> címen lehet. Az előfizetés díja egy évre 4000 forint (postaköltséget csak külföldi postázásnál számolunk fel).

A Kós Károly Egyesülés negyedéves folyóirata. Kiadja az Egyesülés nevében a Kós Károly Alapítvány.

Kós Károly Alapítvány

1034 Bp., Makovecz Imre utca u. 25.
Bankszámlaszám:
10402166-21629530-00000000
Adószám: 19193580-2-41

Felelős kiadó:

Dévényi Sándor és Zsigmond László

Alapító főszerkesztő: † Makovecz Imre

Főszerkesztő: Dévényi Sándor

Felelős szerkesztő: Csóka Balázs DLA

A szerkesztőbizottság tagjai:

Csóka Balázs DLA, Dénes Eszter, Dévényi Sándor,

Erhardt Gábor, János János, Kuli László,

Szűcs Endre, Terdik Bálint, Tóth Péter, Turi Attila

Lapterv és tipográfia: Vízvárdi András

Angol fordítások: Móra Zoltán

Nyomás: Progresso Print Kft., Budapest

Honlap: www.orszagepito.net

Előfizetés: <https://orszagepito.net/elofizetes/>

ISSN 0866-0069

rendeles@orszagepito.net

A lapot terjesztik:

Éghajlat Könyves Kávézó (1117 Bp., Karinthy Frigyes út 9.)

Fehérlófia Könyvesbolt (1084 Bp., József u. 8.)

FUGA Budapesti Építészeti Központ (1052 Bp., Petőfi Sándor u. 5.)

Gondolat Kiadói Kör (1053 Bp., Károlyi Mihály u. 16.)

Írók Boltja, Parnasszus Kiadó Kft. (1061 Bp., Andrassy út 45.)

LAPKER Zrt. (1097 Bp., Táblás u. 32.)

Lira Könyv Zrt., Szakkönyvruház (1065 Bp., Nagymező utca 43.)

Lyra Könyvesház Kft. (2600 Vác, Piac u. 1.)

Könyvtárellátó Nonprofit Kft. (1134 Budapest, Váci út 19.)

Magyar Építőművészek Szövetsége (1088 Bp., Ötpecsirta u. 2.)

Országos Széchényi Könyvtár

Püski Kiadó Kft. (1013 Bp., Krisztina körút 26.)

Ráday Könyvesház (1092 Bp., Ráday u. 27.)

SZKITA Nagykereskedés (1063 Bp., Szondi u. 60.)

Vince Kiadó, Múcsarnok könyvesbolt

(1146 Bp., Dózsa György út 37.)

Támogatók:

EMBERI ERŐFORRÁSOK MINISZTERIUMA

MAGYAR MŰVÉSZETI AKADÉMIA

NEMZETI KULTURÁLIS ALAP

PETŐFI KULTURÁLIS ÜGYNÖKSÉG

BONEX ÉPÍTŐIPARI KFT.

